

תוכן העניינים

- 7 הקדמה
- 9 שער ראשון: מפילון עד שפינוזה
פילון האלכסנדרוני, 11; אלוהי-ההתגלות במשנתו של פילון ושולליו
המאוחרים, 20; האמת כתבי-הקודש מפילון עד שפינוזה, 38;
שפינוזה ודת העבר, 57
- 73 שער שני: סוגיות בפילוסופיה הדתית
האידיאות האפלטוניות ותולדותיהן, 75; בריאה-מאין בכתבי אבות-
הכנסייה, הפילוסופיה הערבית והיהודית ותומאס אקווינאס, 104;
זיהוי בריאת יש-מאין ותורת-האצילות במשנת גריגוריוס איש
ניסה, 111; על המופתים למציאות אלוהים בפילוסופיה היהודית,
118; תשובות להשגות על דיוני בדבר אי-אפשרות היגוי האל, 134;
חלוקת המדעים בפילוסופיה היהודית בימי-הביניים, 138; מילואים
לחלוקת המדעים של הרמב"ם, 177
- 183 שער שלישי: עיונים בהשקפות הפילוסופים היהודים
תורת האטומים במשנת רב סעדיה, 185; תורת האמונה הכפולה לפי
רב סעדיה, אבן-רשד ותומאס אקווינאס, 196; מושג הבריאה-מאין
במשנת יצחק ישראלי, 217; ר' יהודה הלוי על סיבתיות ומעשי
ניסים, 225; ריה"ל והרמב"ם על הנבואה, 246; ייחוד האל
ורוחניותו במשנת הרמב"ם, 283; עיונים בקרשקש, 298; אצילות
ובריאת יש-מאין אצל קרשקש, 313; שלמה פאפנהיים על זמן ומקום
ויחסו ללוק ולקאנט, 321
- 333 מפתח השמות
- 339 ציונים ביבליוגרפיים

ה ק ד מ ה

שמחה של אמת היא לאקדמיה למדעי היהדות באמריקה שזכתה להיות עושה ומעשה בפירסום אסופה זו של מחקרי פרופיסור ה.א. וולפסון, זכרונו לברכה, בלבוש עברי. היה פרופ' וולפסון חובב הלשון העברית בכל נפשו ומאודו, אלא מסיבות שונות, שלא כאן המקום לפורטן, לא עלה בידו לממש משאת-נפשו ולכתוב ספר מספריו החשובים מעיקרו בלשון העברית.

ייתכן שדרישת-השלימות שלו בכל מעשיו הרתיעה אותו מלמלא שאיפתו זו, שליוותה אותו כל ימיו, שכן חשש שלא יגיע בכתיבתו העברית לאותה מעלת השלימות שדרש ממנה ומעצמו. אף בלשון האנגלית, ששלט בכל מכמניה, היה עמל שעות מרובות על תיקונו וליטושו של נוסח ראשון של מאמר או ספר שהוציא מתחת ידו. הקורא יצא נשכר מאוד מכך, כי נוסף על התוכן המושך את הלב ומעורר את המחשבה, והמבוסס על דקדוקי המחקר הקפדני ביותר, יכול היה להתענג על נועם ההרצאה, המשכילה להציע מחשבות סבוכות ביותר בבהירות שקופה ורב-תחן. שמחנו אפוא בהיודע לנו, שמר משה מיזלש, מתרגם ספרו של פרופ' וולפסון על פילון, נטל עליו גם את מלאכת התרגום של ספר-המסות הזה.

תקוותנו נאמנה, כי אסופת-מחקרים זו של פרופ' וולפסון, בלבושה העברי, תגביר את עניינו של קהל-הקוראים העברי באותה בקשת-האמת הקדומה, והמתחדשת תמיד, המפעמת את חיבורי-המופת שלנו בימי-הביניים. תהיה אשר תהיה דעתנו על הניגוד המופרז, שמעמידים תכופות תיאולוגים קאתולים, בין 'ערך-הקבע' של הפילוסופיה של תומאס אקווינאס ובין 'אופי העראי' של כמה שיטות פילוסופיות מודרניות, אין להכחיש שעדיין אנו יכולים ללמוד מנסיונם של הרמב"ם ושאר הוגי ימי-הביניים היהודים להביא לידי השלמה והתאמה בין האמונה והתבונה. נקווה, כי בעקבות הכרך הזה יובאו גם חיבורים נוספים של פרופ' וולפסון בתחום זה לפני הקורא העברי בלשונו.

שלום בארון